

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin.

Maaseutuvirasto ja toimintaryhmätyö

Sari Parviainen

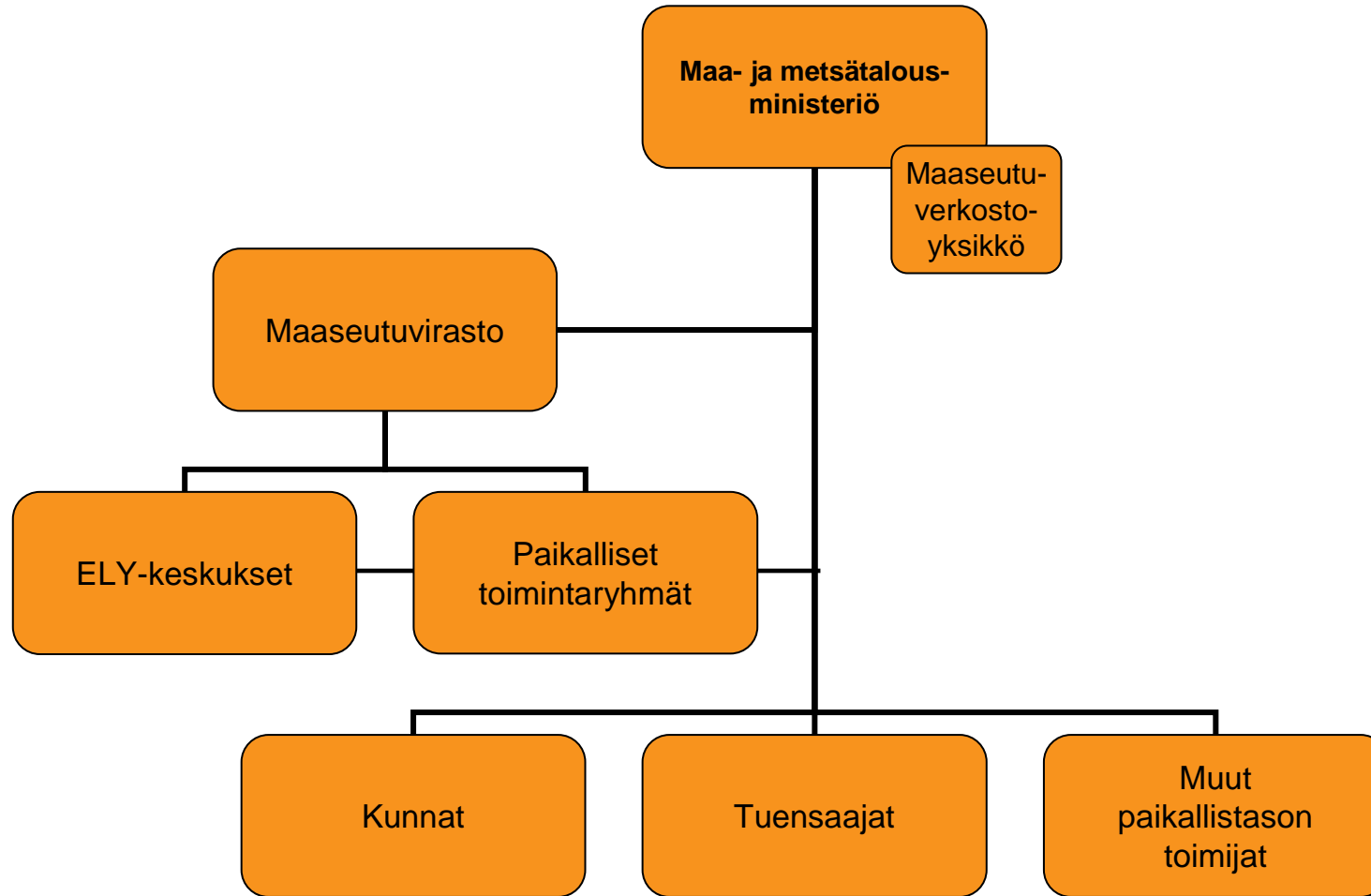
Toimintaryhmien hallituskoulutus
Siilinjärvi 8.5.2010

Esityksen sisältö

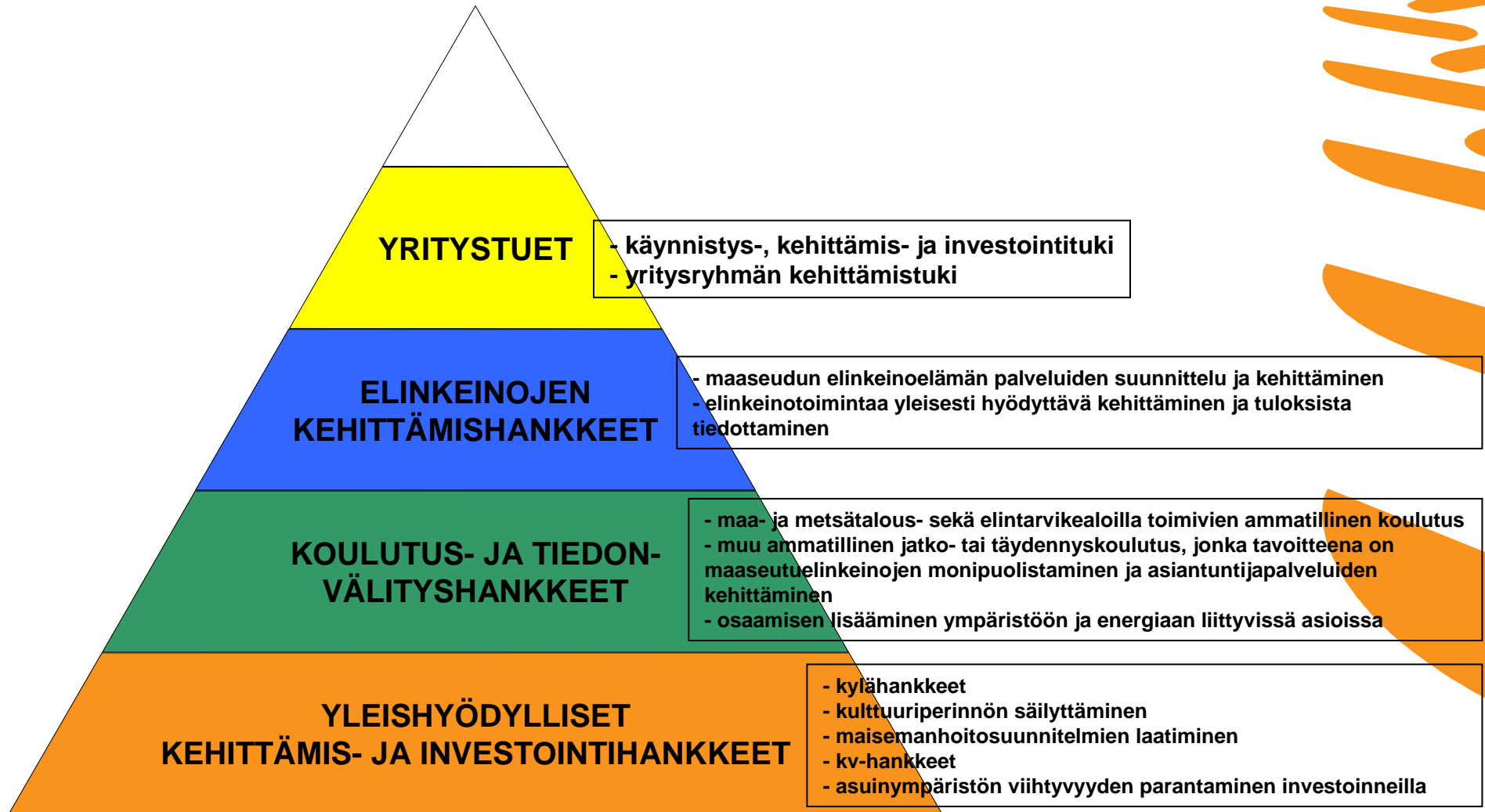
- Manner-Suomen maaseudun kehittämissuhtelman "organisaatiokaavio" (Leader-toimintatapa)
- Ohjelmakauden 2007-2013 tukijärjestelmä ja Leader
- Rahoituskatsaus
- Maaseutuvirasto ja sen tehtävät
- ELY-keskusten tehtävät ja rooli
- Toimintaryhmien tehtävät ja rooli
- Toimintaryhmän suhde ELY-keskukseen
- Toimeenpanossa ajankohtaista

Manner-Suomen maaseudun kehittämishojelman "organisaatiokaavio" (Leader-toimintatapa)

Ohjelmakauden 2007-2013 tukijärjestelmä

Leader-toimintatapa Manner-Suomen maaseudun kehittämissohjelmassa

Leader-toimintatapa "läpileikkaa" ohjelman kaikki toimintalinjat!

Toimintalinjalla 4 voidaan toteuttaa seuraavia toimintalinjojen 1-3 mukaisia toimenpiteitä:

Toimenpide 411: toimintalinjan 1 toimenpiteet 111.1, 111.2, 111.3, 123 ja 124

Toimenpide 412: toimintalinjan 2 toimenpiteet 214 ja 216

Toimenpide 413: kaikki toimintalinjan 3 toimenpiteet

Toimenpide 421: Alueiden tai valtioiden välinen yhteistyö toimintalinjojen 1 ja 3 mukaisissa toimenpiteissä

Toimenpide 431 toimintaraha

Rahoituskatsaus, hanke- ja yritystuet, tilanne 31.3.2010

Manner-Suomen maaseutuohjelman alueellisen osion toteuma (SIDOTTU) 31.3.2010

Toimenpide/linja	Ohjelman kehys	SIDOTTU 31.3.2010	
	EU-osuus	EU-osuus	%
111 Ammatillista koulutusta ja tiedotusta koskevat toimet	25 025 000	17 227 022	69
123 Maa- ja metsätaloustuotteiden arvon lisääminen	48 375 000	5 643 066	12
124 Yhteistyö maatalouden ja elintarvikealan sekä metsä-	18 150 000	10 239 496	56
Linja 1 yhteensä	91 550 000	33 109 584	36
311 Taloudellisen toiminnan laajentaminen maatalouden ulkopuolelle	70 000 000	7 895 660	11
312 Tuki yritysten perustamiseen ja kehittämiseen	78 300 000	32 197 200	41
313 Matkailuelinkeinojen kehittäminen	11 700 000	3 579 681	31
321 Elinkeinoelämän ja maaseutuväestön peruspalvelut	45 970 632	8 149 411	18
322 Kylien kunnostus ja kehittäminen	9 000 000	3 795 965	42
323 Maaseutuperinnön säilyttäminen ja edistäminen	2 700 000	1 400 046	52
331 Koulutus ja tiedotus	6 750 000	5 359 961	79
Linja 3 yhteensä	224 420 632	62 377 924	28
411 Maa- ja metsätalouden kilpailukyky (linja 1)	4 500 000	441 434	10
413 Maaseutualueiden elämänlaatu ja elinkeinoelämän monipuolistaminen (linja3)	73 750 000	26 044 196	35
421 Alueiden ja valtioiden välinen yhteistyö	10 800 000	1 922 736	18
431 Toimintaryhmien toimintaraha	18 000 000	10 645 571	59
Linja 4 (Leader) yhteensä	107 050 000	39 053 937	36
Kaikki yhteensä	423 020 632	134 541 445	32

Manner-Suomen ohjelman tilanne 31.12.2009

Tilanne 31.12.2009

MANNER-SUOMEN MAASEUDUN KEHITTÄMISOHJELMA 2007-2013

- osarahoitus 45 % paitsi 28 % toimintalinjalla 2 (muut kuin uudet haasteet) sekä 67 % toimintalinjalla 3 (vain laajakaistahankkeet)

Toimintalinjat ja niihin luettavat toimenpiteet	Rahoitussuunnitelma 2007-2013 EU-osuus euroa	EU-osuus, toteutuma				
		Sidottu		Maksettu		
		euroa	% kehyksestä	euroa	% kehyksestä	% sidotusta
Toimintalinja 1 yhteensä:	245 062 550	84 901 471	34,64	34 540 745	14,09	40,68
- ammatillista koulutusta ja tiedotusta koskevat toimet (111)	25 025 000	16 003 581	63,95	1 247 715	4,99	7,80
- nuorten viljelijöiden aloitustuki (112)	50 000 000	10 522 897	21,05	3 339 126	6,68	31,73
- varhaiseläke (113: kauden 1995-99 sitoumukset)	25 200 000	25 200 000	100,00	20 870 070	82,82	82,82
- maatalojen nykyaikaistaminen (121)	81 312 550	18 494 930	22,75	6 107 755	7,51	33,02
- maa- ja metsätaloustuotteiden arvon lisääminen (123)	45 375 000	5 165 218	11,38	2 085 888	4,60	40,38
- maa- ja metsätalous- sekä elintarvikealan innovatiivinen yhteistyö (124)	18 150 000	9 514 845	52,42	890 189	4,90	9,36
Toimintalinja 2 yhteensä:	1 538 339 171	1 073 309 000	69,77	636 324 457	41,36	59,29
- luonnonhaittakorvaukset vuoristoalueilla (211) ¹⁾	463 960 000	581 252 000	70,16	196 806 288	42,42	60,82
- korvaukset muilla haitta-alueilla (212) ¹⁾	364 560 000			156 716 068	42,99	
- maatalouden ympäristötuet (214) ²⁾	674 819 171	472 552 000	70,03	274 699 704	40,71	58,13
- eläinten hyvinvointia edistävät tuet (215)	29 400 000	16 155 000	54,95	5 919 793	20,14	36,64
- ei-tuotannolliset investoinnit (216)	2 800 000	550 000	19,64	12 821	0,46	2,33
- maatalousmaan ensimmäinen metsitys (221: kauden 1995-99 sitoumukset)	2 800 000	2 800 000	100,00	2 169 782	77,49	77,49
Toimintalinja 3 yhteensä:	224 420 362	57 818 838	25,76	17 534 880	7,81	30,33
- taloudellisen toiminnan laajentaminen maatalouden ulkopuolelle (311)	70 000 000	7 551 370	10,79	3 099 168	4,43	41,04
- mikroyritysten perustaminen ja kehittäminen (312)	78 300 000	29 357 319	37,49	11 473 333	14,65	39,08
- matkailuelinkeinojen edistäminen (313)	11 700 000	3 439 869	29,40	567 845	4,85	16,51
- elinkeinoelämän ja maaseutuväestön peruspalvelut (321)	45 970 362	7 797 294	16,96	1 702 815	3,70	21,84
- kylien kunnostus ja kehittäminen (322)	9 000 000	3 488 703	38,76	297 016	3,30	8,51
- maaseutuperinnön säilyttäminen ja edistäminen (323)	2 700 000	1 388 993	51,44	65 075	2,41	4,69
- (toimintalinjan 3 toimijoiden) koulutus ja tiedotus (331)	6 750 000	4 795 292	71,04	329 628	4,88	6,87
Toimintalinja 4, Leader yhteensä:	111 100 000	36 608 453	32,95	8 112 169	7,30	22,16
- Leader-toimenpiteet linjalla 1 (411 -> toimenpiteet 111, 123 ja 124)	4 500 000	432 543	9,61	90 328	2,01	20,88
- Leader-toimenpiteet linjalla 2 (412 -> toimenpiteet 214 ja 216)	4 050 000	66 487	1,64	17 357	0,43	0,00
- Leader-toimenpiteet linjalla 3 (413 -> kaikki toimintalinjan 3 toimenpiteet)	73 750 000	23 886 317	32,39	5 222 851	7,08	21,87
- alueiden ja valtioiden välinen yhteistyö (421)	10 800 000	1 893 888	17,54	170 111	1,58	8,98
- toimintaraha (431: 16,5 % toimintalinjan 4 EU-kehyksestä)	18 000 000	10 329 217	57,38	2 611 522	14,51	25,28
Tekninen apu yhteensä:	18 000 000	7 826 511	43,48	3 371 774	18,73	43,08
- josta kansallinen maaseutuverkosto	5 310 000	2 216 045	41,73			
Koko ohjelma yhteensä	2 136 922 083	1 260 464 273	58,99	699 884 026	32,75	55,53

¹⁾ Toimenpiteet 211 ja 212 yhdistetty sitoumusten ja toteutumaprosenttien osalta; pääosa uusista sitoumuksista tehdään v. 2012

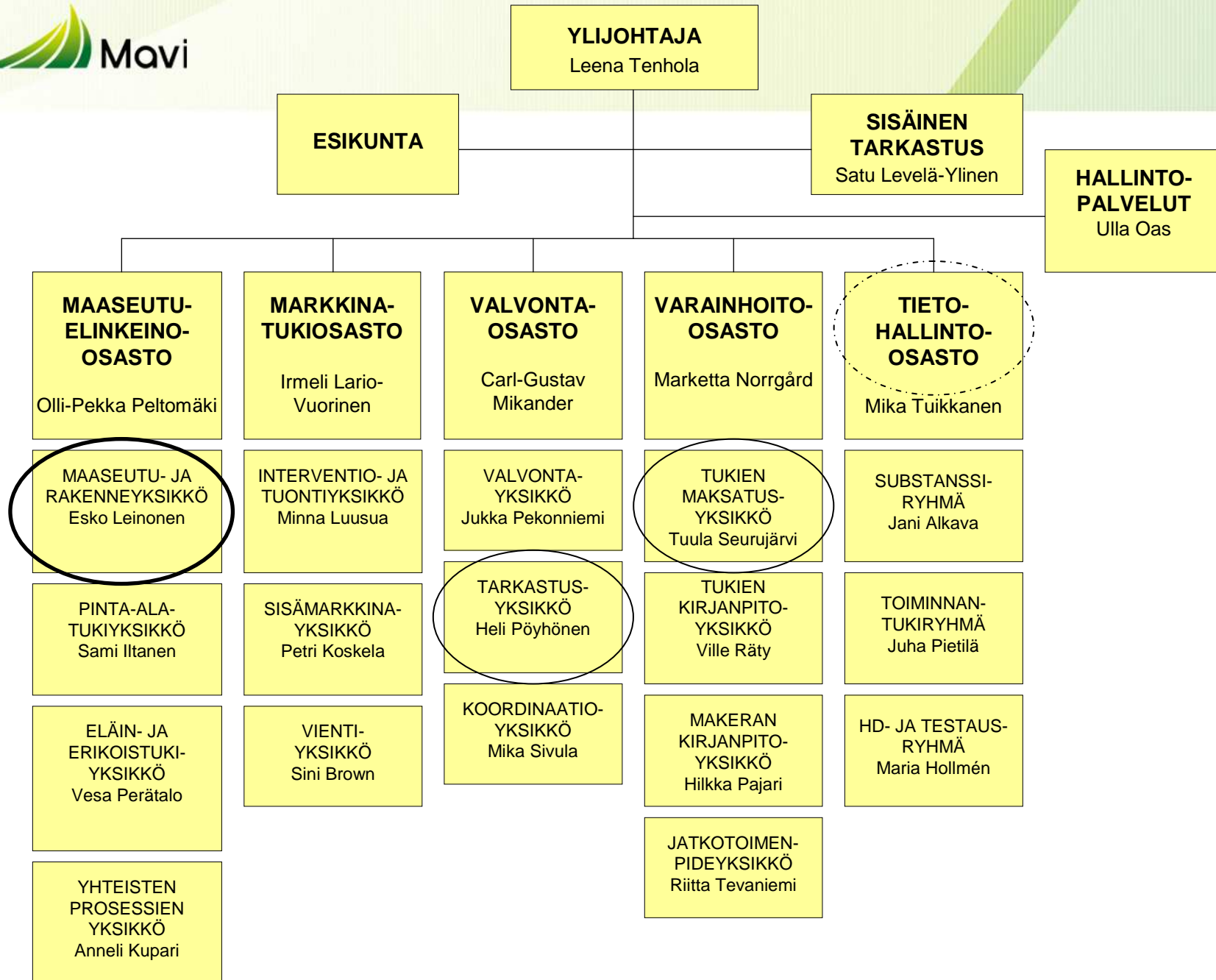
²⁾ Pääosa uusista sitoumuksista tehdään v. 2012

Maaseutuvirasto ja sen tehtävät

Maaseutuvirasto hoitaa viljelijätukien, maaseudun rahoitus- ja kehittämistukien sekä markkinatukien toimeenpanotehtävät

Maaseutuvirasto

- järjestää tukihaut
- vastaa tukien maksatuksesta
- valvoo tukien käyttöä
- kehittää tietojärjestelmiä ja tukihallintoa

Maaseutuvirasto ja ohjaustehtävä

Laki maaseudun kehittämiseen liittyvien ohjelmien hallinnoinnista ns. hallinnointilaki (532/2006) 9 § Keskushallinnon viranomaisten tehtävät

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa ohjelman varojen käytön suunnittelusta, varojen jaon valmistelusta ja varojen osoittamisesta tässä laissa säädettyjä tehtäviä hoitavien tahojen käyttöön, ohjelman toteutumisen ja vaikutusten seurannasta sekä ohjelman arvioinnin järjestämisestä.

Maaseutuvirasto vastaa ohjelman toimeenpanon suunnittelusta, kehittämisestä ja seurannasta sekä varojen maksamisesta ja varojen käytön riittävästä valvonnasta. Maaseutuvirasto ohjaa ja valvoo toimeenpanoviranomaisia ja paikallisia toimintaryhmiä niiden hoitaessa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä.

Maaseutuviraston ohjausvälineitä:

- määräykset, ohjeet, koulutukset ja neuvonta
- ELY-keskusten ja toimintaryhmien hallinnon ohjaus- ja tarkastuskäynnit

ELY-keskusten tehtävät ja rooli

Hallinnointilaki (532/2006) 10 § Alueellinen toimeenpano

Toimeenpanoviranomaiset vastaavat alueellaan tuen myöntämiseen, maksamiseen ja seurantaan liittyvistä tehtävistä siten kuin erikseen lailla säädetään. Paikalliset toimintaryhmät osallistuvat edellä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseen sen mukaan kuin siitä erikseen lailla säädetään.

Toimeenpanoviranomaisten ja paikallisten toimintaryhmien on salassapitosäännösten estämättä annettava Maaseutuvirastolle tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot.

Kehittämislaki (1443/2996) 33 § Tuen myöntäminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää tuen myöntämisestä. ---

Toimintaryhmät

Hallinnointilaki (532/2006) 21 § Paikallinen toimintaryhmä

Paikallinen toimintaryhmä voi olla rekisteröity yhdistys tai osuuskunta, joka toimittaa maa- ja metsätalousministeriölle 6 §:ssä tarkoitetun suunnitelman ja jolla on paikalliselle toimintaryhmälle säädettyjen tehtävien hoitamiseksi riittävät toiminnalliset ja hallinnolliset edellytykset. Paikallisen toimintaryhmän hyväksymisen edellytyksenä on lisäksi, että toimintaryhmässä ovat edustettuina 8 §:ssä tarkoitetut tahot ja paikallisen maaseudun kehittämissuunnitelman soveltamisalueella asuvat ihmiset. Maa- ja metsätalousministeriö päättää paikallisen toimintaryhmän hyväksymisestä.

Paikallisen toimintaryhmän toiminnassa sovelletaan hallintolakia, kielilakia, viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia ja saamen kielilakia (1086/2003). Paikallisen toimintaryhmän päätöksentekoon osallistuvien ja sen palveluksessa olevien henkilöiden toimintaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä heidän hoitaessaan paikalliselle toimintaryhmälle säädettyjä tehtäviä. Tehtäviä hoidettaessa aiheutetun vahingon korvaamisesta on voimassa, mitä vahingonkorvauslaissa säädetään.

Toimintaryhmät

Valtioneuvoston asetus maaseudun kehittämiseen liittyvien ohjelmien hallinnoinnista (634/2007) 17 § Toimintaryhmä

Paikallisen toimintaryhmän jäsenistön on edustettava laaja-alaisesti toimialueen eri paikallisia toimijoita. Paikallisen toimintaryhmän on varmistettava organisaationsa säännöissä, että toiminta on paikallisen toimintaryhmän toimialueella avointa kaikille maaseudun kehittämisestä kiinnostuneille luonnollisille henkilöille ja oikeushenkilöille. Yhteisön säännöissä on lisäksi varmistettava, että organisaation toiminta- ja päätöksentekomenetelmät varmistavat tasapuolisen ja tehokkaan toiminnan sekä ohjelmassa esitettyjen periaatteiden toteutumisen.

Paikallisen toimintaryhmän hallituksessa on oltava tasapuolisesti edustettuina toimialueen kuntien edustajat, paikallisten yhdistysten ja muiden yksityisoikeudellisten yhteisöjen tai säätiöiden edustajat sekä paikallista väestöä edustavat henkilöt.

Periaatteet paikallisen toimintaryhmän hallituksen tasapuolisesta edustuksesta ja hallituksen jäsenten säännöllisestä vaihtuvuudesta sekä hallituksen jäsenten hallituksessa toimimisen yhtäjaksoisesta enimmäisajasta tulee näkyä säännöissä.

Toimintaryhmien rooli

- 1) Julkinen hallintotehtävä (Hallinnointilaki 532/2006 21 §)
Tuki- ja maksuhakemusten vastaanotto ja käsittely

Toimintaryhmien diaari

Hyvä tiedonhallintatapa: "Viranomaisen tulee pitää luettelo sille käsiteltäväksi annetuista sekä sen ratkaisemista ja käsittelemistä asioista tai muutoin huolehtia siitä, että sen julkiset asiakirjat ovat helposti löydettävissä."

Julkisuuslaki (621/1999) 18 § 1 mom. kohta 1

2) Paikallisen toimintaryhmän rooli aktivoijana ja tiedottajana

- 3) Tuen saaja (esim. toimintaraha ja koordinoitihanke)
- 4) Yhdistyksen muu toiminta ja rooli alueellaan

Tuki- ja maksuhakemusten vastaanotto ja käsittely toimintaryhmässä

Tuen hakeminen (kehittämislaki 30 §)

- Tehtävät pääsääntöisesti samat kuin aikaisemmin
- Uutta: tukihakemus tulee vireille, kun se on jätetty toimintaryhmälle
- Toimintaryhmä tarkistaa, että tukihakemus täyttää sille säädetyt muotovaatimukset ja **antaa lausunnon tuen myöntämisen tarkoituksenmukaisuudesta**
- ELY-keskus tekee tukihakemuksille laillisuustarkastuksen

Maksuhakemuksen käsittely (kehittämislaki 36 §)

- Toimintaryhmä tarkistaa, että maksuhakemus täyttää muotovaatimukset ja arvioi hakemuksen ja sen liitteiden perusteella, onko hanke edennyt tukipäätöksellä hyväksytyyn suunnitelman mukaisesti ja **antaa lausunnon em. seikoista**
- ELY-keskus tutkii tuen maksamisen edellytykset kaikilta osin

Toimintaryhmän suhde ELY-keskukseen

- Toimintaryhmällä on tarkoituksenmukaisuusharkinta tuen myöntämisestä ja ELY-keskus tekee laillisuustarkastuksen
- ELY-keskus tarkistaa tuen myöntämisen ja maksamisen edellytykset kaikilta osin
- ELY-keskus tarkistaa tuki- ja maksupäätösten ohjelman ja säädösten mukaisuuden
- Toimintaryhmä ja ELY-keskus ovat kumpikin omalta osaltaan vastuussa laissa säädettyjen tehtävien asianmukaisesta hoidosta (virkavastuu)
- Myös ELY-keskus ohjaa toimintaryhmiä - toimintaryhmäyhteyshenkilöt

Toimeenpanossa ajankohtaista

Vuonna 2010

- ohjelman muutos (mm. lisävarat ja laajakaista)
- kehittämislain sekä hanke- ja yritystukia koskevien asetusten muutokset
- hallinnollisen taakan vähentämistä koskevan työryhmän selvitys
→ em. aiheuttamat lomake-, ohje ja järjestelmämuutokset
- Hanke2007-järjestelmän edelleen kehittäminen
(mm. jatkotoimenpiteet ja lopetustoiminto)

Muuta ajankohtaista:

- ELYjen ohjauksen käynnit aloitettu vuonna 2009 ja 1. kierros jatketaan loppuun tänä vuonna
- toimintaryhmien ohjauksen käynnit aloitetaan kuluvan kevään ja kesän aikana

KIITOKSIA!

